

Nagy eset

Időpont: 1965. szeptember 19. Szentháromság ünnepe utáni 14. vasárnap

Helyszín: Öttevény

Alapige: Lk 17,11-19

Énekek: 293, 12.

És lőn, mikor útban vala Jeruzsálem felé, hogy ő Samariának és Galileának közepette méne által. És mikor egy faluba beméne, jöve elébe tíz bélpoklos férfi, kik távol megállának: És felemelék szavokat, mondván: Jézus, Mester, könyörülj rajtunk!

És mikor őket látta, monda nékik: Elmentvén mutassátok meg magatokat a papoknak. És lőn, hogy míg odamenének, megtisztulának.

Egy pedig ő közülök, mikor látta, hogy meggyógyult, visszatére, dicsőítvén az Istent nagy szóval; És arccal leborula az ő lábainál hálákat adván néki: és az Samariabeli vala.

Felelvén pedig Jézus, monda: Avagy nem tízen tisztulának-é meg? A kilence pedig hol van? Nem találkoztak akik visszatértek volna dicsőséget adni az Istennek, csak ez az idegen?

És monda néki: Kelj föl, és menj el: a te hited téged megtartott.

Ennek az igehirdetésnek azt a címet lehetne adni: Nagy eset. Tényleg az. Igaz, hogy nem az egyetlen, amelyben Jézus gyógyíthatatlannak tartott poklosokat meggyógyított. Nagy esetté teszi a poklosok tekintélyes száma. Nem egyet vagy kettőt gyógyít meg, hanem tíznek adja vissza egészségét. Rendkívüli történet azért is, mert bár a gyógyulásról nem, de a hálátlanságról részletesen beszél. Megköszönni a jótéteményt elfelejtik.

1. Nagy nyomorúság.

Ezek az emberek bélpoklosok, különleges keleti betegségben szenvednek, amit még ma sem tudnak gyógyítani. Ragályos betegség. Halálra szánt emberek ezek. Nagy nyomorúságuk, hogy bár nem kerülnek betegágyba, nem veri le lábukról a láz, de elevenen elrothadnak. Apró kiütések támadnak rajtuk, mind nagyobb számban jönnek s megkezdődik a rothadás: egyiknek az ujjá, másoknak az orra, füle vagy lába kezd lerothadni az eleven testről. Ez a legborzasztóbb. A többi rothadást lehet leplezni ruhával, de akinek nincs füle, vagy orra, csak egy nyílás tátong a helyén, az nemcsak magának, de másoknak is elviselhetetlen nagy nyomorúság. Gyógyíthatatlanok, ezért hagyják elpusztulni őket s az élőket kímélik, akiken még nem jelentkezik a poklosság. Ezért kell a poklosoknak elhagynia családját, munkahelyét, a faluját, az emberi közösséget. A családból kitaszítottan, a Genezáret-tó túlsó partján lévő hegyekben és barlangokban kellett élniük ezeknek a kitaszítottaknak. Mikor már nagyon éhesek voltak, akkor csoportba verődve megközelítettek egy-egy falut, így kiáltozva: Tisztátalan! Ilyenkor az édesanyák bevitték gyermekeiket a házba, rájuk csukták az ajtót, csak az édesapák, bátrabb férfiak vittek ki az útra ennyivalót és sietve húzódtak ők is a házba. Elnéptelenedett a falu ilyenkor, mert félték a ragálytól, a poklosoktól. Igazuk is volt, ezen nem is lehet csodálkozni.

A poklos emberek magukra maradt emberek, még ha csoportokba verődve élnek is. Jézus sokszor beszélt a poklosságról úgy, hogy nemcsak testi, hanem lelki poklosság is van. Jézus a bűnt tartotta a lélek bélpoklosságának. A bűn sebzi halálra és teszi tönkre az embert. A bűn teszi magányossá és taszítja ki az embert a közösségből. Ez a nagy nyomorúság lép most Jézus elé.

2. Nagy gyógyulás.

A történetben nemcsak nagy nyomorúság van, hanem nagy gyógyulás is. Nagy csoda. Csoda az, hogy míg az emberek elkerülik ezeket a betegeket, míg a férj nem ismeri meg feleségét, ha az poklos lesz, a gyermek is megtagadja szüleit, testvér a testvért, széthullanak a családi kötelékek, - Jézus az egyetlen, aki nem húzódik el ezektől az emberektől. Keleten még sok helyen ma is, ahol gyógyíthatatlan ez a betegség, kerülik az emberek az ilyenekkel való találkozást.

Nemrég halt meg a nagy missziói orvos, Schweitzer Albert, az ő általa letelepedésre kiválasztott helyen Lambarene-ban összegyűjtötte a bélpoklosokat s külön falut épített nekik, jó pár kilométernyire, külön a többiektől, az egészségesektől, ápolva őket. Ő rajta kívül csak kétféle ember mert bemenni a lepratelepre: vagy olyan, aki csodálatos módon meggyógyult és ezért volt bátorsága és szíve bemenni a többi hasonló beteghez, vagy olyan, aki Krisztusért vállalta az élet kockázatát, hogy köztük dolgozzék. Akik valamikor meglátogatták a lambarénei kórházat és a kerítésen keresztül benézhettek a szerencsétlen betegekhez, azok írták és mondták, hogy sok felejthetetlen élményt jelentett számukra Lambarene, de a legfelejthetlenebb, a legmegdöbbentőbb élmény ennek a falunak a messziről való nézése volt, ahol a poklosok élnek.

Csoda az, hogy Jézus nem irtózik tőlük. Más emberhez nem is mertek volna közeledni, de Jézusnak egyéniségéből olyan szeretet sugárzott feléjük, hogy közeledni mertek hozzá. Ő feléje is kiáltották a vigyázásra intő szót: Tisztátalan! – de azért közel mertek menni hozzá, mert meg voltak győződve arról, hogy Jézus meg tudja őket gyógyítani, mert hatalma van nemcsak a természet fölött, mikor a viharzó tengert csendesítette le, nemcsak a halottakat feltámasztani a koporsóból, hanem az ilyen élő-halottaknak is vissza tudja adni az egészségét. Jézus nem félt a poklosságtól, ezért ezek az emberek belé vetették minden reménységüket.

Most nem beszélek arról, hogy Jézus messziről is meg tudta gyógyítani őket. Nem írt nekik orvosságra receptet, nem írt elő életmódot, hanem elküldi őket Jeruzsálembe a papokhoz, akik abban az időben az egészségügyi ellenőrző szolgálatot végezték. Orvosság nélkül magától meggyógyultak. Ez a magától a kegyelem. Jézusban nagy gyógyulás adatik nekik.

3. Nagy hálátlanság.

Ami e történet folytatásaképpen elénk áll, az egy nagy hálátlanság. Az emberek meggyógyulnak. Hogy hogyan, azt nem tudjuk, de van hitük, hogy betegen elinduljanak Jeruzsálembe. Gondoljátok meg, milyen nagy dolog, hogy elindultak. Először is nekik nem volt szabad Jeruzsálem területére lépniük, másodszer csak akkor mehettek oda, ha bizonyosak voltak gyógyulásukban. Ilyenkor a papoknál jelentkeztek, akik becsukták őket a templomnak egy elkülönített kamrájába, ott töltöttek pár napot, akkor megint megvizsgálták őket, s ha minden var lehullott a gyógyult sebről, csak akkor kaptak bizonyítványt arról, hogy egészségesek. Ezután már mindenhova mehettek.

Ezek az emberek is meggyógyultak. Hogy hogyan, nem tudjuk. Lehet, hogy mikor elindultak Jézustól, már útközben észrevették, hogy gyógyulni kezdenek sebeik. Lehet, hogy észre sem vették a gyógyulás jeleit, de reménység volt bennük, hogy egyszer ők is meggyógyulnak. Mikor Jeruzsálembe értek, már csak a formaságok voltak hátra: az egészségügyi zárlat, a bizonyítványok kiállítása. Egészségesek vagytok, mehettek haza!

Gondoljátok meg, hogyan folytatódott a történet. Hát nem azzal kellene folytatódni a történetnek, hogy mikor megkapják a gyógyulásukról a hivatalos pecséttel ellátott levelet, az első gondolatuk az, hogy megkeressék Jézust s megmutassák magukat neki s elmondják szívük háláját a visszakapott egészségért és a visszakapott családjáért?! Ez volna a természetes. Így tanítjuk már gyermekeinket is kiskorukban: amit kaptál, köszönd meg! A szeretetet is meg kell köszönni. Ez volna a természetes. De a meggyógyult tízből kilenc ember nem tartja ezt természetesnek. Mind a tíz elindul hazafelé, de mire arra a vidékre érnek, ahol hallomásuk szerint Jézus tartózkodik, már csak egy van a tízből.

Nem tudjuk, mi ment végbe szívükben. Mikor Galilea vidékére értek, talán találkoztak ismerősökkel s felelevenedett bennük a régi gyerekkor emléke, szüleik, testvéreik, vagy eszükbe jutott a feleségük, gyerekeik. Gondoltak ők Jézusra, hogy el kellene menni megköszönni, de azután talán arra gondoltak: hiszen nem is tett velünk semmit, nem adott orvosságot, semmi diétát nem írt elő, csak elküldte őket a papokhoz. Talán Ő már észrevette akkor, hogy gyógyulni kezdenek. Érzitek, hogyan siklik az ember erre az útra: minél egészségesebb, annál kevésbé látja csodának a gyógyulását! Amíg nem találkoztak Jézussal, addig azt gondolták, hogy rajtuk nincs segítség, legfeljebb csak csoda történhet és segíthet rajtuk. Amikor visszafelé jönnek, már természetesnek tartják, hogy meggyógyultak. Hiszen Jézus csak elküldte őket a papokhoz. Milyen nagy az ember hálátlansága!

Lehet, hogy volt olyan is köztük, aki lakóhelyére érve azt gondolta, meg kell köszönni Jézusnak a gyógyulásom, de előbb hazamegyek, majd azután köszönöm meg. Ki vehetné zokon tőlem, hogy előbb a családom szeretném látni? Majd holnap elmegyek Jézushoz! ...

A keresztyén életben a halogatás, a késedelmeskedés mindig egyet jelent a nem cselekvéssel. Mindennek rendelt ideje van, s ha azt nem tartja be az ember, akkor az idő nem tér hozzá vissza többé. Ezek az emberek is hazamentek talán azzal, hogy holnap útra kelnek és majd ajándékot is visznek Jézusnak, hiszen most a köszönő szavukon kívül másuk nincs. Nem mentek azonnal Jézushoz. Az a bűnük, hogy rossz a sorrend. Jézus pedig a hegyi beszédben nem hiába mondta: „*keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát; és ezek mind megadatnak néktek.*” (Mt 6,33). Ez a sorrend: Isten országa s azután a többi más. Aki ezt a sorrendet megfordítja, az megtapasztalja, hogy ezt az isteni sorrendet megfordítani nem lehet. Isten országa vagy az első, vagy nem jön többé vissza soha. Először Isten országa, a többi minden várhat és mindenki, csak Jézus nem. Ezért olvassuk sokszor a bibliában Jézus ajkáról ezt a szót: ma és most. Ezt a sürgetést vették át az apostolok is, például a Zsidókhöz írt levélben ez szerepel: „*Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket...*” (Zsid 3,7-8). Ez az idézet is világosan mutatja, hogy az idő ki nem használása a hálátlanságunkat növeli. Előbb Jézus, azután a család. Néha nagyon keményen hangzik a dolgok ilyen szembeállítás. Ott vár a család, a szülő, a testvér, a gyermek, akikhez a vér kötelékei kötnek, akiket Isten ajándékozott nekem, joggal várhatják ők az örömhírt. Nem az a baj, hogy hazamentek, hanem az, hogy előbb mentek haza s azután otthon maradtak. Rettentő rút hálátlanság! Tanuld meg testvérem, Jézus vagy az első az életedben, vagy egyáltalán nem játszik szerepet életedben! Minden más csak utána következik. Jaj annak az embernek, aki ezt nem tanulja meg s a sorrendet megfordítja!

4. A nagy önzés.

Egy ember mégis csak akad, aki elment megköszönni Jézusnak, amit vele cselekedett. Nem volt ez könnyű út. Ez az ember samaritánus volt, a samaritánusok pedig ellenséges viszonyban voltak a zsidókkal. Egyik sem tűrte volna meg a másikat maga mellett, ha a nyomorúságuk nem

lett volna közös. Miután nyomorúságuk elmúlt, ez a samaritánus megint külön maradt. Ő elment megköszönni Jézusnak az egészségét, neki sem volt mása, amit vihetett Jézusnak, csak az egészsége: nézd Uram, meggyógyultam, nincs var már a testemen! Úgy érzi, nem is elég csak a szó, leborul előtte és úgy mondja el háláját Jézusnak.

Felmerül a kérdés: Nem önzés-e ennek az embernek és Jézusnak a részéről ez a magatartás? Nem Jézus jótéteményét és jóvendőjét akarja ez az ember biztosítani Jézusnál a maga számára? ... S mikor Jézus várja a hálát és számonkéri a kilencet, ez nem önző magatartás részéről? ... Jézusnak nem volt és ma sincs szüksége e köszönetre. Nem Jézusnak van szüksége a hálára, hanem a betegnek, mert a hála megerősíti azt a reménységét, hogy jöhet bármilyen vész és vihar életében, Jézus úrrá tud lenni minden vész és vihar felett.

Milyen sok jótéteményét nem köszöntem meg és mennyi jótéteményét felejtetted el te is megköszönni! Csak egész egyszerű dolgokat kérdezek meg tőled: Megköszönted-e ma reggel Istennek azt, hogy van egészséged? ... Hogy a családdal együtt élhetsz és megvan a mindennapi kenyered? ... Ha egyszer Isten mindent elvenne, amit nem köszöntünk meg, milyen borzalmas és kibírhatatlan szegény lenne életünk! Megköszönted-e, hogy megbocsátotta bűneidet s vérét ontotta a golgotai kereszten érted? ... Szégyellted-e magadat emellett a meggyógyult samaritánus mellett a hálátlanságod miatt? ... A többi kilenc nem szégyellte a hálátlanságát.

Nagy eset az, ami történt ebben a történetben, csak az a szomorú, hogy nem ritka eset. Jézusnak – egyebek között – ez a nagy és nehezen elhordozható fájdalma ma is: Hát a kilenc hol van? Hol vannak azok, akiket meggyógyított? Csak egyet gyógyított meg? Hol vannak azok, akik magukat szégyenítik azzal, hogy a hálaadásról megfélekeztek?

Bárcsak ott lennénk mi is a szegény samaritánus mellett és ő vele leborulva magasztalnánk Jézus szent nevét, aki úr minden nyomorúság fölött, aki a bűnöket megbocsátja és a gyógyíthatatlant is meg tudja gyógyítani, aki megoldhatatlan kérdéseket is meg tudja oldani.
Amen.

Imádkozzunk!

Úr Jézus, drága Megváltónk! Úgy szeretnénk úgy hálát adni, ahogyan illik! Mikor elgondolkozunk mindazon, amit adtál és azon, hogy mi milyen bőbeszédűen tudunk kérni Tőled s milyen szükszavúan adunk hálát, akkor szégyelljük magunkat. Mennyi mindent nem is kértünk Tőled, csak kaptunk s mi természetesnek tartottuk! Köszönjük minden ajándékodat: az éjszaka nyugalmát, az új reggelt, a vasárnapot, hogy újból hallgathatunk Téged és imádkozhatunk Hozzád.

Köszönjük, az evangélium erejét, mellyel mehetünk tovább az életünk útján hálásabb szívvel, mint eddig. Nem tudjuk soha eléggé megköszönni azt, amit kaptunk Tőled. Jó, hogy Te mindent tudsz s tudsz olvasni a mi gondolatainkban, mikor még ajkunkon sincs a szó. Ezer nyelvem, ha volna, se volna elég zengeni hálámat és a Te nagy neved dicséretét! Hadd köszönjük meg különösképpen azt, amit soha nem tudunk eléggé megköszönni és az örökélet sem lesz elég zengeni dicséretedet, hogy bűneinket magadra vetted és meghaltál, hogy nekünk bocsánatunk legyen. Úgy somfordálunk vissza Hozzád meggyógyított emberek, Tőled ajándékot kaptak és letérdelünk a samaritánus mellé: Ó vajha ezer nyelvem volna s angyalokéval érne fel, mindegyik versenyezve szólna teljes szívemnek mélyéből, dicséretedre Istenem, ki annyi jót művelsz velem.

Amen.